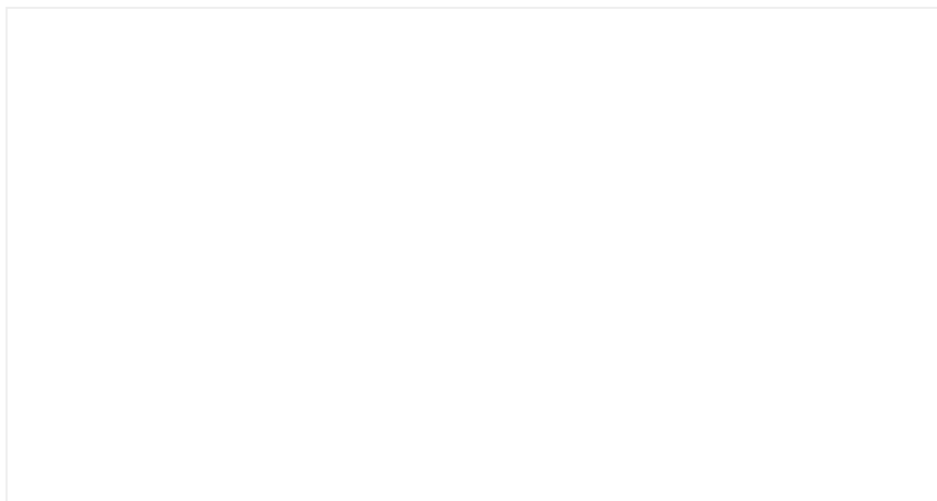

🕒 18 NOVEMBER 2021

Dubbeltentoonstelling geeft unieke inkijk in architectuurwedstrijden van 1980 tot nu

(https://www.architectura.be/img-orig/2359WEDSTRIJDCULTUUR_promo.)

Open Oproep, 20 jaar architectuur in publieke opdracht

ILLUST
EUROPAK
1983 ©

Architectuur uit Vlaanderen en Brussel is volwassen geworden en speelt vandaag mee op het internationale podium. Hoe cruciaal is de rol van architectuurwedstrijden in dit succesverhaal? De tentoonstellingen *Coming of Age, architectuurwedstrijden in Vlaanderen en Brussel* en *Open Oproep, 20 jaar architectuur in publieke opdracht* in De Singel - een initiatief van het Vlaams Architectuurinstituut (<https://www.vai.be/>) en het Team Vlaams Bouwmeester - werpen samen een licht op 40 jaar wedstrijdcultuur. Uniek archiefmateriaal laat je kennismaken met iconische inzendingen en de mechanismen achter de meest spraakmakende wedstrijden. Geïnteresseerden kunnen zich alvast inschrijven voor de opening van de dubbeltentoonstelling op 26 november in De Singel via deze link (<https://www.vai.be/agenda-expos-en-programma/40-jaar-wedstrijdculuur>), waarbij ook twee unieke publicaties worden voorgesteld. Beide expo's zijn te bewonderen tot 17 april 2022.

Coming of Age, architectuurwedstrijden in Vlaanderen en Brussel De recente discussies rond het Gravensteen in Gent en het Steen in Antwerpen tonen aan dat architectuurwedstrijden niet enkel voer zijn voor professionelen en beleidsmakers, maar ook hun weg vinden naar het publieke debat. Dat is niet nieuw. Al decennialang worden er architectuurwedstrijden voor publieke projecten georganiseerd in Vlaanderen en Brussel, weliswaar via zeer uiteenlopende wedstrijdformules, procedures en met wisselende communicatiestrategieën. Het aantreden van de eerste Vlaamse Bouwmeester in 1999 en de komst van de Open Oproep in 2000 vormen een scharnierpunt. Voor het eerst was er een onafhankelijk orgaan dat publieke opdrachtgevers begeleidt om op een transparante manier en met internationaal bereik een ontwerpteam aan te stellen voor hun projecten. Tegelijkertijd waakte een jury over de architecturale kwaliteit. De Open Oproep is vandaag nog steeds een gevierde unieke formule die internationaal zijn gelijke niet kent.

'Coming of Age blikt terug op enkele markante architectuurwedstrijden die het architectuurbeleid richting gaven. Het boeiende is dat de terugblik vragen naar boven brengt die uiterst actueel zijn. Denk dan aan internationalisering, het publiek debat, participatie en de positie van jonge architecten', aldus Sofie De Caigny, directeur Vlaams Architectuurinstituut en curator Coming of Age

De Vlaamse Bouwmeester en de Open Oproep zijn echter niet uit het niets ontstaan. Voor het Vlaams Architectuurinstituut (VAi), dat zelf in 2001 het levenslicht zag, vormt het twintigjarig bestaan van de Open Oproep de aanleiding om te gaan kijken hoe architectuurwedstrijden werden georganiseerd in de twee decennia vóór het bestaan van de procedure en wat ertoe heeft geleid om dit unieke instrument te ontwikkelen.

Het archiefteam van het VAi deed een intensief onderzoek naar architectuurwedstrijden uit de jaren 1980-'90, aan de hand van architectuurtijdschriften uit die periode. Het resultaat is een enorme databank met een overzicht van alle gepubliceerde architectuurwedstrijden tussen 1980 en 2000. Daaruit werden tien representatieve cases geselecteerd. Sofie De Caigny, directeur van het VAi en curator: "Er zitten bekende en minder bekende wedstrijden in de tentoonstelling. Usual suspects zijn Sea Trade Terminal, Hoog-Kortrijk en Stad aan de Stroom. Onder de verrassingen reken ik het Vlaams Administratief Centrum (VAC) in Hasselt, niet als icoon maar eerder als belangrijk scharnierproject in

de totstandkoming van de Open Oproep-procedure. Transparantie en architecturale kwaliteit werden vanaf dan belangrijke criteria.”

Aan de hand van originele presentatietekeningen, maquettes, getuigenissen, foto- en videomateriaal brengt de tentoonstelling *Coming of Age. Architectuurwedstrijden in Vlaanderen en Brussel* het verhaal achter de meest spraakmakende architectuurwedstrijden in Vlaanderen en Brussel en hun effect op de architectuurcultuur van vandaag.

Open Oproep, 20 jaar architectuur in publieke opdracht

Naar aanleiding van de twintigste verjaardag van het bouwmeesterschap nam het Team Vlaams Bouwmeester in 2019 het initiatief voor een reizende tentoonstelling, gewijd aan zijn oudste, bekendste en nog steeds springlevende instrument: de Open Oproep. Curatoren Maarten Van Den Driessche en Maarten Liefoghe (Vakgroep Architectuur en Stedenbouw UGent) bedachten het tentoonstellingsconcept. Na presentaties in Gent, Brussel, Hasselt en Kortrijk brengt het Vlaams Architectuurinstituut de tentoonstelling Open Oproep. 20 jaar architectuur in publieke opdracht, in een uitgebreide versie naar De Singel in Antwerpen.

De Open Oproep stelt publieke opdrachtgevers in staat op een transparante manier en met internationaal bereik een ontwerpteam aan te stellen voor hun projecten. Dit gebeurt op basis van een helder geformuleerde maatschappelijke ambitie en via een relatief lichte procedure, die kwaliteit als selectie criterium centraal stelt. Niet alleen de huidige aanblik van Vlaamse steden en gemeenten, ook het denken en spreken over architectuur in Vlaanderen werden mede door de Open Oproep bepaald.

Aan de hand van archiefmateriaal, getuigenissen en prachtig vormgegeven architectuurinstallaties (van Ester Goris, Malgorzata Maria Olchowska en Joris Kerremans – Louis Seynaeve – Toon Verdonck) laat de tentoonstelling je kennismaken met de oogst na 20 jaar publiek opdrachtgeverschap. Ze laat op een toegankelijke manier zien hoe de Open Oproep werkt, wat ruimtelijke kwaliteit in de diverse Vlaamse contexten zoal behelst en welke sleutels worden gehanteerd om openbare besturen in hun kwaliteitsstreven te ondersteunen.

En er is meer. Met een interviewproject geven het Vlaams Architectuurinstituut, het Team Vlaams Bouwmeester en UGent een nieuwe dimensie aan de bestaande tentoonstelling. In een reeks video-interviews met de huidige en voormalige bouwmeesters, met leden van het Team Vlaams Bouwmeester en met Wivina Demeester als initiatiefnemer van het Vlaamse bouwmeesterschap krijg je het verhaal achter de Open Oproep uit de eerste hand.

Meer dan een wedstrijd - De Open Oproep in een veranderende bouwcultuur

Het Vlaams Architectuurinstituut en de Vlaamse Bouwmeester slaan niet alleen de handen in elkaar voor de realisatie van een dubbeltentoonstelling: het vormt ook de aanleiding voor de gezamenlijke uitgave van een nieuwe publicatie, die een brug slaat tussen de twee exposities.

Baande architectuurkritiek in de jaren 1990 mee de weg voor het bouwmeesterschap en de Open Oproep? Ligt de sleutel tot kwaliteit in slimme processen? Wat is een 'sterke' publieke opdrachtgever in een democratisch bestel? Wat doet de Vlaamse Bouwmeester en wat heeft de Open Oproep in twintig jaar tijd teweeggebracht? Wat betekenen de afzonderlijke projecten in hun bredere ruimtelijke context? Kunnen architecten met singuliere ontwerpen tegemoetkomen aan een collectief verlangen? Hoe spoort de Open Oproep met de verbreding van de architectuurpraktijk en de evoluerende bouwcultuur? Acht auteurs blikken terug op twee decennia architectuur in publieke opdracht en reiken actuele reflecties aan.

Het boek wordt voorgesteld tijdens de opening van de dubbeltentoonstelling 40 jaar wedstrijdcultuur op 26 november in De Singel.

Celebrating Public Architecture - Buildings from the Open Call in Flanders 2000–21

Samen met de tentoonstellingen verschijnt bij de Berlijnse uitgeverij Jovis het rijk geïllustreerde Engelstalige boek *Celebrating Public Architecture*. De Duitse architectuurcriticus Florian Heilmeyer neemt de gebouwde resultaten van twee decennia Open Oproep onder de loep en presenteert een selectie van 70 publieke gebouwen die uit de procedure zijn voortgekomen. Het boek bevat ook bijdragen van projectbegeleider Anne Malliet en Vlaams Bouwmeester Erik Wieërs. Een handige kaart toont de gebouwen in hun geografische context en nodigt uit om ze te gaan bezoeken. Ook dit boek wordt voorgesteld tijdens de opening van de dubbeltentoonstelling 40 jaar wedstrijdcultuur op 26 november in De Singel.

Bron: VAI

CONTACT

Lazarijstraat 168
3500 Hasselt

info@architectura.be (mailto:info@architectura.be)

[Privacy](#)

NIEUWSBRIEF

NU INSCHRIJVEN (/NL/NIEUWSBRIEF)

ANDERE

- Over ons (/nl/over-ons/)
- Adverteren (/nl/publiciteit/)
- Contact (/nl/contacteer/)
- Uw project (/nl/uw-project/)
- Uw praatstoel (/nl/uw-praatstoel/)

SOCIAAL

f in (<https://www.youtube.com/user/vlaamsearchitectuur>)
 (<https://www.facebook.com/Architectura.be>)

cim internet (<https://www.cim.be/nl/internet/disclaimer-cim-internet>)

CIM-CIJFERS december 2021
 Views: 96.799 | Bezoeken: 59.462

Onze websites

(<https://architectura.be/nl>) (<https://circubuild.be/nl>) (<https://intsite.be/nl>)